

عنوان سند:

روش اجرایی ایمنی زیستی در آزمایشگاه

شماره سند:

BS-PR-001-01

تاریخ	ویرایش	شرح اقدام	تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده
۱۳۹۴/۱۱/۲۱	00	تدوین کلی روش اجرایی	نام : دکتر صغری روحی سمت: عضو شورای ایمنی زیستی	نام : مهندس سعید فرهاد سمت: دبیر شورای ایمنی زیستی	نام: دکتر علی اسلامی فر سمت: معاون خدمات تخصصی
			امضا	امضا	امضا
۱۳۹۵/۱/۱۵	01	تصحیح بندهای ۴-۵، ۲-۵، ۳-۵ و ۴-۵	نام : ندا افضلی سمت: عضو شورای ایمنی زیستی	نام : دکتر صغری روحی سمت: دبیر شورای ایمنی زیستی	نام: دکتر علی اسلامی فر سمت: معاون خدمات تخصصی
			امضا	امضا	امضا
			نام : سمت:	نام : سمت:	نام : سمت:
			امضا	امضا	امضا
			نام : سمت:	نام : سمت:	نام : سمت:
			امضا	امضا	امضا

شماره سند: BS-PR-001	روش اجرایی ایمنی زیستی در آزمایشگاه	
شماره بازنگری: 01		

(۱) **هدف از ایجاد:** هدف از ایجاد این روش اجرایی ارائه فرایند جهت رعایت ایمنی فردی، بهداشت و ملاحظات زیست محیطی در آزمایشگاه جهت حفظ سلامت کارکنان، مراجعه کنندگان (بیماران) و محیط زیست و کاهش حوادث احتمالی و مخاطرات آن و معرفی دستورالعمل های مربوطه در چارچوب معیارهای شورای ایمنی زیستی و کمیته مدیریت تضمین کیفیت انستیتو پاستور ایران جهت یکنواخت سازی اطلاعات همکاران در موارد مرتبط با ایمنی زیستی می باشد. بدیهی است در صورتی که آزمایشگاه با بخش نیاز به دستورالعمل های ایمنی دیگر به غیر از موارد مطروحه در این سند را داشته باشد مسئول ایمنی آن آزمایشگاه موظف به تهیه سند، زیر نظر رئیس آزمایشگاه می باشد.

(۱-۱) بازنگری این سند طبق نظر هریک از کارکنان ذیصلاح و با تایید مقام ذیصلاح امکان پذیر می باشد.

(۲) **دامنه کاربرد:** کاربرد این سند در کلیه آزمایشگاه ها و بخش هایی است که در انستیتو پاستور ایران فعالیت دارند و کلیه کارکنان این آزمایشگاه ها و بخش ها ملزم به رعایت مفاد آن هستند.

(۳) **منابع:** در تدوین این روش اجرایی از منابع ذیل استفاده شده است:

۱-۳ استاندارد INSO-ISO-15189

۲-۳ کتاب "مجموعه ای از مستندات سیستم مدیریت کیفیت در آزمایشگاه پزشکی" (آزمایشگاه مرجع سلامت-انجمن آسیب شناسی ایران)، چاپ دوم، سال ۱۳۹۱.

۳-۳ روش اجرایی مستندسازی، شماره گذاری، کنترل مدارک، بازنگری و نحوه صدور به شماره MN-PR-001

۴-۳ آخرین ویرایش آیین نامه ایمنی زیستی انستیتو پاستور ایران به شماره BS-RE-001

(۴) **تعاریف:**

۱-۴ **روش اجرایی:** سندی که در آن نحوه و چگونگی انجام کار با تعیین مسئولیت های انجام کار شرح داده شده است.

۲-۴ **دستورالعمل کاری:** سندی که در آن جزییات انجام کار به طور دقیق شرح داده شده و جنبه دستور کار را برای مجری دارد.

۳-۴ **آیین نامه:** سندی که ضوابط کلی و مقررات تعیین شده برای موضوعات مختلف سازمانی را مشخص کرده به طوری که در تدوین روش ها و دستورالعمل های کاری این چارچوب ها لازم الاجرا می باشد.

۴-۴ **استانداردهای داخلی:** اسنادی که برای انجام کار در سازمان به صورت قطعی تعیین شده است.

۵-۴ **کمیته مدیریت تضمین کیفیت:** کمیته ای است که به منظور استقرار و حفظ سیستم مدیریت کیفیت بر اساس استانداردهای مورد نیاز از سوی مدیریت ارشد سازمان تشکیل شده و در این سند به اختصار کمیته عنوان می شود.

شماره سند: BS-PR-001		
شماره بازنگری: 01	روش اجرایی ایمنی زیستی در آزمایشگاه	

(۵) شرح سند :

(۱-۵) این روش اجرایی با توجه به ۶ سرفصل با عناوین زیر تدوین می شود:

(۱-۱-۵) فضای آزمایشگاه

(۲-۱-۵) خطرات فیزیکی

(۳-۱-۵) خطرات شیمیایی

(۴-۱-۵) خطرات بیولوژیک

(۵-۱-۵) ایمنی تجهیزات

(۶-۱-۵) ارگونومی

(۲-۵) مسئول ایمنی آزمایشگاه موظف می باشد ضمن تدوین دستورالعمل های اختصاصی لازم در زمینه عناوین فوق با توجه به کار اختصاصی آزمایشگاه و کتابچه راهنمای ایمنی زیستی آزمایشگاه طبق دستورالعمل به شماره BS-WI-015، موظف می باشد به کلیه کارکنان آزمایشگاه آموزش های لازم را داده، از کلیه کارکنان معرفی شده توسط رئیس آزمایشگاه امتحان گرفته و با تکمیل فرم BS-FO-005 ترتیبی اتخاذ نماید تا در هماهنگی با رئیس آزمایشگاه، گواهی آموزشی جهت درج در پرونده کارمند صادر شود.

همچنین از کارمند تعهد نامه با استفاده از همان فرم اخذ می شود به این ترتیب کارمند به صورت کتبی ابراز می نماید که ضمن تایید دریافت آموزش های مورد نیاز، متعهد و ملزم به استفاده از وسایل حفاظت شخصی و رعایت مقررات ایمنی آزمایشگاه می باشد.

توجه: صدور گواهی آموزش های ایمنی و گرفتن تعهد از ایشان در فرم گواهی آموزش ایمنی به شماره MN-FO-055

نیز امکان پذیر می باشد.

همچنین مسئول ایمنی وقوع حوادث مخاطره آمیز را در فرم ثبت و پیگیری حوادث مخاطره آمیز به شماره BS-FO-006 و فرم گزارش حادثه، وقایع و بیماری های شغلی به شماره BS-FO-007 ثبت نموده و در هماهنگی با رئیس آزمایشگاه به آن رسیدگی و سوابق را در زونکن وقوع حوادث مخاطره آمیز بایگانی می نماید.

(۳-۵) دستورالعمل های ایمنی عمومی زیر طبق الزامات استاندارد تهیه و تدوین شده و در آزمایشگاه ها مورد آموزش و استفاده قرار می گیرد:

(۱-۳-۵) دستورالعمل دفع پسماندها به شماره BS-WI-001

(۲-۳-۵) دستورالعمل ایمنی کارکنان در برخورد با مخاطرات بیولوژیک به شماره BS-WI-002

(۳-۳-۵) دستورالعمل ایمنی محیط آزمایشگاه به شماره BS-WI-003

(۴-۳-۵) دستورالعمل نحوه سترون سازی و شست و شوی لوازم به شماره BS-WI-004

(۵-۳-۵) دستورالعمل آلودگی زدایی در موارد ریختن یا پاشیده شدن مواد بیولوژیک به شماره BS-WI-005

(۶-۳-۵) دستورالعمل نحوه نظافت و ضدعفونی کف و سطوح و فضا به شماره BS-WI-006

(۷-۳-۵) دستورالعمل امحاء نمونه های بیماران پس از انجام آزمایش به شماره BS-WI-007

(۸-۳-۵) دستورالعمل امحاء مواد و وسایل انجام آزمایش به شماره BS-WI-008

(۹-۳-۵) دستورالعمل مدیریت ایمن و صحیح پسماندهای آزمایشگاهی در مراحل جداسازی، بی خطر سازی،

جمع آوری، بسته بندی، حمل و نقل و دفع پسماندها به شماره BS-WI-009

شماره سند: BS-PR-001		
شماره بازنگری: 01	روش اجرایی ایمنی زیستی در آزمایشگاه	

BS-WI-010 شماره ۵-۳-۱۰ دستورالعمل اطفاء حریق به شماره

BS-WI-011 شماره ۵-۳-۱۱ دستورالعمل نحوه استفاده از دوش و چشم شور اضطراری به شماره

BS-WI-012 شماره ۵-۳-۱۲ دستورالعمل آلودگی زدایی در موارد آلودگی با مواد شیمیایی به شماره

BS-WI-013 شماره ۵-۳-۱۳ دستورالعمل تهیه MSDS مواد شیمیایی به شماره

BS-WI-014 شماره ۵-۳-۱۴ دستورالعمل مدیریت پاشیدگی مواد به شماره

۵-۴) کلیه کارکنان ملزم به مطالعه دستورالعمل های اختصاصی و کتابچه راهنمای ایمنی زیستی آزمایشگاه و رعایت مفاد دستورالعمل های ذکر شده در بند ۵-۳ در تعامل با مسئول ایمنی می باشند.

۵-۵) رئیس آزمایشگاه، مسئولیت نهایی کنترل و حسن انجام مسائل مربوط به ایمنی آزمایشگاه را بر عهده دارد.

۶) مستندات

۶-۱) فرم گواهی آموزش ایمنی به شماره BS-FO-005

۶-۲) فرم گواهی آموزش ایمنی به شماره MN-FO-055

۶-۳) فرم ثبت و پیگیری حوادث مخاطره آمیز به شماره BS-FO-006

۶-۴) فرم گزارش حادثه، وقایع و بیماری های شغلی به شماره BS-FO-007